

ПРОЛЕТАРІ УСІХ КРАІВ
ОДНАЙТЕСЬ!

Соціалістична Партія Канади.
Socialist Party of Canada.

Робітники в боротьбі згублять лише свої кайдани, а здобудуть усей єврит!
К. МАРКС.

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РОБОЧОГО ЛЮДУ

ПЕРЕДПЛАТА:
На рік \$2.00
Пів рік \$1.00
Чверть . . . . . 60 цт.
Одно число . . . . . 5 цт.
До старого краю . . \$2.20

THE RED FLAG

Socialist weekly paper for Oukrainian proletariat in Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
Червоний Прапор
(The Red Flg),
467 Manitoba ave.
— Winnipeg, Man.

Рік I.

Вінніпег Ман., Четвер 27 Лютого. 1908. ** Winnipeg, Man. Thursday February 27, 1908

Число 12.

РУСЬ ВОСКРЕСАЄ!

Уся руська Манітоба прокинулася від краю до краю! Робітник і фармар подають один одному братацькі руки, щоб спільними силами здобути кращої долі, визволити себе з капіталістичного панування.

За Вінніпегом та Стонволом підвелось Сарто. Тепер Комарно і Плейсгоме кличуть до себе Провінц. Організатора т. Г. Сліпченка—хочуть і вони зорганізуватись.

Гей, Руські Кольоні по цілій Канаді! Ідіть за приміром Сартовців та Стонвольців, і ми зорганізуємо усею канадійську Русь в єдину ненормовану Соціалістичну Партію. Ми нановимно парламенту Канади своїми поєсами, ми піднесемо робучий нарід просвітню! і з рабів—станемо вільними, з нуждарів-голодів—станемо панам ми! Разом з усім трудовим людом народів Канади дамо порядок унтітаючим нас тепер "компаніям", зробимо з Канади справді той земний рай, який надіяли ся тут знайти, ідуця з старого краю.

Лиш організуємось!

Товариші!

Нагадаємо ще раз, що "Червоний Прапор" видаємо ми вінніпегські робітники за свої остатні центи.

Тому, хто хоче, щоб "Ч. П." розріс ся і став агально-русько-робітничою газетою на цілу Канаду—най кожний агітує за пренумераторами і збирає жертви.

Хто хоче мати "Ч. П."

най пришло передплату, а хто не має грошей, а хоче "Ч. П.", най пришло лише марок в один цент, по 1 марці на число. Хто хоче оказового числа—має надіслати одноцентрову марку.

Кожний русин член С.П. К. мусить мати в своїй хаті "Ч. П.", щоб знати, що діється в світі і в Партії.

Редакція.

ШИРІТЬ „ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР“ З РУК ДО РУК,
З ХАТИ ДО ХАТИ ПО ЦІЛІЙ КАНАДІ.

ЧОМУ МИ ВІДУЄМО?

Через що робітники так бідують? Люди, що над нічим не люблять глибоко задумувати ся, толкують собі се в ріжний спосіб. Кажуть, що робітники бідують через те що замало багатств на євриті. Та огляньмо-ся довкола себе, яка маса достатку, роскошів та всякого рода товарів! Давніше менша була нужда, а прецінь ціла Канада не мала навіть на стільки багатств ріжного роду, що має їх нині одно місто Вінніпег. Як

можна говорити, що замало багатств для усіх людей, коли магазин переповнений товаром, а фабриканти скажуть ся, що не можуть їх випродати, коли щодня залізничні пароходи вивозять масами збіжжя та ріжні товари поза границю? А притім звернім увагу на те, яке множество товарів можуть нині витворити фабрики при допомозі найновіших винаходів. Так бачимо, що причиною нужди є те, що в Канаді замало багатств, бо в дійсності багатств є понад міру, вони вистарчили-б для усіх

робітників. А може причиною бід є те, що замало грошей у Канаді? Грошей в недостатком, але цілий клоніт в тім, що не робітники ті гроші мають. Край такий великий як Канада, край що має так багато збіжжя, фабрик, вугля і злата, той край має і грошей багато! Обрахуймо—скільки то злата лежить у банках та касах ріжних богачів. Але що а користь з того для робітників? Коли б було навіоь ще два рази стільки грошей в Канаді, як тепер, то все такі ті гроші дерли би кишені капіталістам, а нужда робітників не зменшилася би ся. Отжи причиною нужди робітників не є й брак грошей.

Так жож-є причиною нужди? Чи можи людей занатто багатю?

Багато є таких, що думають і говорять, що якби яка війна, або зараза прорідила людей, то нужди зменшилася б ся, і доля робітників поправила б ся.

А прецінь Канада—се майже пустеля. Як величезні простори стять ще пустою. Багатства Канади могли би аж надто вистарчити для її мешканців, як би не те, що панове капіталісти продають усе в чужі краї, а гроші ховають у своїх кишнях... Се прямо дурнота говорити, що людей в Канаді забагато і що не для всіх вистарчають її багатства.

Отжи й над міру велика скількість людей не є причиною робітничої нужди.

І ще говорять, що нужда призначена для людей; що бог її установив, і що вона все була і веоди є. Але се велика брехня. Наука доказує, що був час, коли всі люди одіаково користали з багатств свого краю тай нині в деяких краях робітники не знають такої біді, як в Канаді.

Зрештою ті, що говорять, що бог установив—нужду, говорять також, що бог справедливий. А якж то була би справедливість, як би він давав всі багатства дармодам, а від робітників відібрав все те, що вони заробили, і засужував їх на голод та злидні?

Нужда робітників—се кривла несправдливність. Вона—діло людське, а не божє.

Остаточо є ще й такі люди, що плетуть, що ніби то лиш піяк та лінвий терлять бід, і що причина є головною причиною бід та нужди. А прецінь робітника, що працює по десять годин денно, годі вважати за лінвиця. І бачимо, що з багатю людей, що зовсім не шють, безперестанку борять ся з недостатком.

Оттак бачимо, що всі висює наведені толкованя причини робітничої нужди, то все дурна і шкідна балаканина. Її розсївають капіталісти та їх прихвостні, а то тому, аби сховати перед робітниками правду та закрити їм очуви, бо вони бояться правди, їх бере страх, аби робітники не пізнали правдивої причини своєї нужди.

Бо недоля робітників не походить ні з браку багатств ні з браку грошей, ні з перелюднення, ані з волі божої. Неволя робітників поветає через те, що капіталісти їх використовують.

Капіталісти платят нам мало, а праці від нас вимаають багато. Через те ми терпимо нужду. Через те ми живемо як робоча худоба. Се ясно як сонце. Се кожний відчуває. Кожний про те знає. Лиш не кожний має відвагу те голосно сказати. Загулюкані капіталістами, обаламучені понами, повторяють люди всякі небилиці

про причину своєї нужди, самі себе ошукують.

Прецінь кожний робітник знає, що як би капіталіст заплатив йому більши, то мав би і мешканя вигідніше, і їду кращу, діти його не ходили б голді та обдерті, і міг би зашадити дещо на чорну годину. Кожний знає про те, що як би робочий день був короткий, ти був би сильніший і здоровіший, мав би більши часу на сон, відпочинок та ріжні приємности.

Се ясно як на долоні, що правдивою причиною бід робітників є низка плата і занатто довгий робочий день, або инакшими словами капіталістичний визиск. Через те то капіталістам та їх прихвостням так хоить о те, аби робітники не знали, яка причина їх нужди. Вони не хочуть і боять ся сего, аби робітники довідали ся про свій визиск.

А чому капіталісти використовують робітників? Відповідь легка. Використовують нате, аби дістати більше грошей. Чим менше фабрикант заплатить робітникам і чим більши зужне його сили, тим більше покортєає із свого бізнесу. Через те то й Сіпіяр, що так мало платить своїм робітникам дістає на рік \$ 25 міль. чистого доходу.

Кажуть що капіталістові належать ся користь з робітника, бо він за свої гроші поставив фабрику, справив машини, досатрчив матерьял. Але се брехня. Робітники побудували фабрики, поробили машини, добули матерьялу. Капіталіст не робив нічого, а лиш приглядать ся хоть і не розумів нічого.

Нерівна користь і нерівна заміна! Капіталіст збогачує ся, побільшує свої капітали, роскоші тим, що